

Datum
2022-04-12
Adress
Rönbladsgatan 1 B
Diarienummer
GRF-2022-691

Yttrande

Till
Kommunfullmäktige
registrera.stk@malmo.se

Remiss angående Motion av Emma-Lina Johansson (V) om att förebygga sexuella trakasserier i skolan

STK-2021-1077

Grundskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Emma-Lina Johansson (V) har inkommit med motionen ” Förebygg sexuella trakasserier i skolan” till kommunfullmäktige som skickats till grundskolenämnden för yttrande. I motionen föreslås tio förslag. Under varje förslag återges nedan grundskolenämndens synpunkter.

Grundskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen i sin helhet då förslagen i motionen antingen är besvarade utifrån de rutiner och resurser som finns i grundskoleförvaltningen idag, eller inte går att genomföra då förslagen går emot nationell lagstiftning.

Yttrande

Emma-Lina Johansson (V) har inkommit med motionen ” Förebygg sexuella trakasserier i skolan” till kommunfullmäktige som skickats till grundskolenämnden för yttrande. I motionen föreslås nedanstående tio förslag. Under varje förslag återges grundskolenämndens synpunkter.

1. att införa feministiskt självförsvar i Malmös grundskolor från årskurs 7 och som valbarkurs på gymnasiet.

Grundskolenämndens synpunkter:

Regeringen beslutade i april 2018 om ett förtydligande i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet om att utbildningen och undervisningen inte ska dela

upp barn och elever utifrån könstillhörighet, utan organiseras och genomförs så att alla barn och elever möts. Regelmässig eller slentrianmässig könsuppdelning får inte förekomma.¹ Förstärkningarna tydliggör också ansvaret i att arbeta för jämställdhet på alla skolor. Förändringarna trädde i kraft den 1 januari 2018.

Grundskolenämnden ställer sig negativ till detta förslag då skolan inte regelmässigt ska dela upp undervisning utifrån könstillhörighet och att det inte finns något i de nationella styrdokumenterna om att feministiskt självförsvar ska vara en del av undervisningen.

2. att skärpa och utöka uppdraget gällande genuspedagogik i skola och förskola.

Grundskolenämndens synpunkter

Den pedagogik som används i grundskolorna har sin grund i vetenskap och beprövad erfarenhet och innehållet styrs av de nationella styrdokumenterna. Det är upp till varje lärare att utforma sin undervisning inom det uppdrag de får av de nationella styrdokumenterna. Grundskoleförvaltningen bidrar med stöd vid behov och gör och har gjort så under flera år, bland annat genom Pedagogisk Inspiration.

3. att ge ett tydligt gemensamt uppdrag kring sexualundervisningen i Malmös skolor där normkritik är väsentligt.

Grundskolenämndens synpunkter

Grundskolornas undervisning regleras av de nationella styrdokumenterna och sex, samtycke och relationer har förstärkts i läroplanen för grundskolan 2022 (LGR22). Ansvaret för kunskapsområdet vilar på flera lärare och ska tas upp inom många ämnen. Normkritik är en viktig del av detta. Detta har även varit gällande under nuvarande och tidigare läroplaner. Grundskoleförvaltningen har även tagit fram en handbok² inom ämnet för samtliga åldrar och det tas även upp på de återkommande kuratorskonferenserna.

4. att ta fram en gemensam handlingsplan, med civilsamhället som är ett viktigt komplement till skolan, som fördjupar samarbetet med de organisationer som arbetar förebyggande mot sexuellt våld t.ex. trans- och tjejjourerna.

Grundskolenämndens synpunkter

Grundskolenämnden anser att det inte behövs tas fram en handlingsplan gällande detta område, utan att skolorna ska fortsätta det arbete som bedrivs idag och vid behov få stöd av grundskoleförvaltningen eller få hjälp med kontakt till aktörer i civilsamhället.

¹ Detta innebär att det ändå kan vara tillåtet med viss uppdelning under vissa moment i till exempel undervisning i sex- och samlevnad, det som kommer att gå under sex, samtycke och relationer i LGR22. Se kapitel 1 i LGR11 samt kapitel 1 i LGR22.

² https://cityofmalmo.omniacloud.net/_/handbocker/sexualitet-samtycke-och-relationer-i-pedagogisk-verksamhet-alla-aldrar

Elevhälsan bjuder in olika verksamheter/föreningar i Malmö stad till konferenser och skolor och har även kontakt med exempelvis Trans- och tjejjouren i Malmö, Ungdomsmottagningen, RFSU, Ungdomsjouren Öresund, för att nämna några. Det finns även resurser för detta på Komin.

5. att Malmös skolförvaltningar ska ha tydliga mål för hur de arbetar förebyggande mot sexuellt våld.

Grundskolenämndens synpunkter

Utbildningssamordnare anställd av de tre skolförvaltningarna har fått ansvar för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett lagens sju diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Arbetet med aktiva åtgärder omfattar i korthet att varje verksamhet ska arbeta fortlöpande i fyra steg genom att undersöka, analysera, åtgärda samt följa upp och utvärdera riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Verksamheten ska dokumentera alla delar av det fortlöpande arbetet och samverka med dem som deltar i utbildningen och anställda i verksamheten.

Detta är ett arbete som pågått under mycket lång tid i grundskolans verksamheter då det är en del av det värdegrundsarbete som skolorna ska arbeta med utifrån de nationella styrdokumentet.

6. att ta fram tydliga rutiner och handlingsplaner i skolan för hur man upptäcker sexuellt våld, trakasserier och utnyttjande, det ska tillhöra rutinerna vid elevernas hälsosamtal.

Grundskolenämndens synpunkter

Grundskoleförvaltningen har enligt skollag och diskrimineringslag en skyldighet att hantera elevers upplevelse av kränkande behandling och trakasserier. Grundskoleförvaltningen har därför tagit fram en gemensam process och gemensamma blanketter för skolornas hantering av hot, våld, upplevd kränkning/trakasserier, tillbud och arbetsskada för elever. Skolsköterskorna ställer även frågor om eleverna har varit utsatt, bevittnat eller utsatt någon för sexuellt våld, trakasserier och utnyttjande. Detta har varit en del av rutinerna vid elevernas hälsosamtal under en lång tid.

7. att skolan har en absolut skyldighet att direkt agera. Precis som vid kränkande behandling ska misstanke om sexuella trakasserier leda till direkt utredning där bevisbördan ligger på skolan, inte på den utsatta.

Grundskolenämndens synpunkter

Grundskoleförvaltningen har enligt skollag och diskrimineringslag en skyldighet att hantera elevers upplevelse av kränkande behandling och trakasserier. Grundskoleförvaltningen har därför tagit fram en gemensam process och gemensamma blanketter för skolornas hantering av hot, våld, upplevd kränkning/trakasserier, tillbud och arbetsskada för elever.

Det förs samtal med den som är utsatt och sedan går det vidare till eventuell polisanmälan och beroende på ålder, anmälan till socialtjänsten. Kontakt tas även med vårdnadshavare.

8. att den som är utsatt omedelbart ska tilldelas vuxenstöd som inte direkt lyder under skolledningen (t.ex. elevhälsan).

Grundskolenämndens synpunkter

Rektor ansvarar för skolans inre organisation och har även ansvar för elevhälsan. Elevhälsan har inget personalansvar. Vid behov används centrala resurser på grundskoleförvaltningen som inte arbetar på skolan.

9. att kraftigt förstärka antalet skolkuratorer i skolan så att den som behöver kan få stöd så länge hen behöver under sin skoltid.

Grundskolenämndens synpunkter

I dagsläget finns det minst en kurator på varje skola förutom en skola som har en anställd elevkoordinator utan socionomexamen (vilket krävs för att få arbeta som kurator i Malmö stads grundskolor). På många skolor finns det två kuratorer och på två skolor finns det tre kuratorer. Under senare år har det gjorts en utökning inom grundskolan. Det är utmanande att arbeta förebyggande med väldigt många elever och detsamma gäller tillgången till skolsköterska. Det finns dock en skyldighet att ge stöd under skoltiden vilket också görs på skolorna.

10. att personal som gjort sig skyldig till sexuella trakasserier omedelbart ska skiljas från arbetet.

Grundskolenämndens synpunkter

Enligt förvaltningens rutiner förväntas ansvarig chef ta stöd av HR-avdelningen vid handläggning av ärende kopplat till misstanke om sexuella trakasserier. Alla former av misskötsamhet ska utredas, dokumenteras och diarieföras. Utredningen består vanligtvis av samtal med berörda och eventuella vittnen. Varje fall är unikt och kräver olika tillvägagångssätt vid utredning beroende på typ och grad av misskötsamhet och om det finns ett akut behov av utredning.

För att undvika påverkan har arbetsgivaren möjlighet att stänga av misstänkt medarbetare från arbete under tiden som utredningen pågår enligt § 10 AB³.

Utredningen ligger sedan som grund för den vidare bedömningen om det föreligger arbetsrättslig grund för att skilja personen från tjänsten. Bedömningen av bevisläge och allvarlighetsgrad görs alltid i samråd med arbetsrättsjurist på den centrala HR-avdelningen i Malmö stad.

Grundskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen i sin helhet då förslagen i motionen antingen är besvarade utifrån de rutiner och resurser som finns i grundskoleförvaltningen idag, eller inte går att genomföra då förslagen går emot nationell lagstiftning.

Ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Fyll i titel]

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]

³ Allmänna bestämmelser